

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Бруто домаћи производ (БДП) у четвртм тромјесечју 2019. године у односу на четврто тромјесечје 2018. године има стопу раста од 2,6%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у четвртм тромјесечју 2019. године бруто додата вриједност реално је већа у подручјима: (Ј) Информације и комуникације за 7,5%, (Г,Н,И) Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство за 6,4%, (Ф) Грађевинарство за 5,3% и (К) Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања за 4,3%, док је реално мања у подручјима (В,С,Д,Е) Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине за 3,2%, а од тога у подручју (С) Прерађивачка индустрија за 3,9%.

Серије података према ЕСА 2010 у текућим цијенама, у цијенама претходне године, у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности) и десезонирани БДП од првог тромјесечја 2006. године, могу се преузети на линку <http://www3.rzs.rs.ba:8080/rzs/faces/indicators.xhtml>

Gross domestic product (GDP) in the fourth quarter of 2019, compared to the fourth quarter of 2018, has a growth rate of 2.6%.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the fourth quarter of 2019, Gross value added increased in real terms in the following sections: (J) Information and communication by 7.5%, (G,H,I) Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities by 6.4%, (F) Construction by 5.3% and (K) Financial and insurance activities by 4.3%, while a decrease in real terms was recorded in the sections (B,C,D,E) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 3.2%, of which in (C) Manufacturing by 3.9%.

Series of data according to ESA 2010 at current prices, at previous year prices, at prices of 2015 (chain-linked values) and seasonally adjusted GDP beginning with the first quarter of 2006, are available at:

<http://www3.rzs.rs.ba:8080/rzs/faces/indicators.xhtml>

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2017				2018				2019 ¹⁾				%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	2,9	3,1	3,2	3,1	3,6	3,9	4,0	3,9	2,0	2,4	3,1	2,6	Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	0,3	0,8	0,8	0,9	1,4	0,8	0,7	0,9	0,0	1,0	1,1	0,6	Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а се заснива на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунаог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесечје у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до објављивања података за четврто тромјесечје. Послије објављивања података за четврто тромјесечје, тромјесечни подаци су подложни промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хил. KM/thous. KM

		2019 ¹⁾					
		I	II	III	IV		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	221 494	246 824	273 111	257 004	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	489 448	510 085	575 453	578 510	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	252 366	297 942	323 100	339 249		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	92 769	149 131	183 810	213 170	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	406 248	471 155	522 012	483 437	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities</i>
J	Информације и комуникације	117 354	130 273	132 772	126 935	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	90 938	97 067	98 762	95 365	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	107 335	107 630	108 162	107 706	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	79 648	82 541	85 441	86 781	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	432 956	442 884	460 535	458 042	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	62 571	61 674	59 418	62 571	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	56 004	66 834	51 774	56 535		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 044 758	2 232 432	2 447 701	2 412 986		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	480 609	493 428	482 367	491 541		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 525 367	2 725 860	2 930 068	2 904 527		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хиљ. КМ/thous. KM

		2019 ¹⁾					
		I	II	III	IV		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	222 416	243 200	268 504	251 211	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	476 491	508 994	542 425	565 131	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	245 884	289 537	315 635	333 565		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	95 964	153 669	170 462	199 504	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	403 830	469 914	523 707	481 557	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities</i>
J	Информације и комуникације	116 863	128 167	130 620	124 865	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	88 812	94 114	97 148	94 455	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	106 494	106 787	107 314	107 103	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	78 262	81 670	85 321	85 475	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	437 301	444 210	457 820	452 122	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	57 277	59 133	62 288	64 668	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	55 127	65 155	51 717	56 196		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 028 583	2 224 703	2 393 892	2 369 896		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	468 097	482 013	489 182	493 399		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 496 680	2 706 717	2 883 074	2 863 295		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)²⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)²⁾

хилј. КМ/ thous. КМ

		2019 ¹⁾					
		I	II	III	IV		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	214 601	234 654	259 068	242 383	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	405 093	432 725	461 147	480 451	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	194 376	228 885	249 517	263 690		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	89 683	143 611	159 305	186 446	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	391 118	455 122	507 222	466 399	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities</i>
J	Информације и комуникације	116 284	127 532	129 973	124 247	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	79 873	84 641	87 370	84 947	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	104 645	104 934	105 452	105 245	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	73 359	76 553	79 975	80 119	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	445 845	452 889	466 765	460 956	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	60 290	62 244	65 565	68 070	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	50 565	59 763	47 437	51 545		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 925 446	2 111 595	2 272 182	2 249 406		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	461 600	475 324	482 393	486 552		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 385 803	2 586 511	2 755 037	2 736 137		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

		2019 ¹⁾				
		I	II	III	IV	
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	3,6	5,4	5,6	3,9	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	-5,5	-3,8	-2,3	-3,2	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	-6,9	-6,7	-3,6	-3,9	Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	3,3	4,1	5,8	5,3	F Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	8,8	6,0	6,7	6,4	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities
J	Информације и комуникације	4,1	4,7	5,4	7,5	J Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	3,7	4,4	5,7	4,3	K Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	0,1	0,2	0,3	0,2	L Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	0,3	0,5	2,0	1,8	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	2,0	2,4	2,3	2,5	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	0,7	0,3	2,7	3,7	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	1,7	2,8	4,1	3,7	FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1,6	2,0	2,9	2,4	GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	3,8	4,2	3,9	3,6	Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2,0	2,4	3,1	2,6	GROSS DOMESTIC PRODUCT

¹⁾ Процјена / Estimate

²⁾ Подаци су неадитивни, односно, збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Припрема саопштења: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 - Проф. др Јасмин Комић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Prof. Dr. Jasmin Komić, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged